

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 14 januari 2014

Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster

Portefeuille(s) : Jeugdzorg

Contactpersoon : C. de Jongh

Tel.nr. : 06-35113534

E-mailadres : jongh.c@woerden.nl

Onderwerp:

Stand van zaken transitie en transformatie jeugdzorg

Kennisnemen van:

1. Uitwerking en vervolg van ons regionaal transitiearrangement jeugdzorg
2. Beslismomenten tot aan de gemeenteraadsverkiezingen
3. Risico's en aandachtspunten

Inleiding:

Hierbij willen wij u graag informeren over de stand van zaken rondom de transitie Jeugdzorg, de samenwerking tussen de provincie en de Utrechtse gemeenten en de aankomende activiteiten. In onze gemeente wordt u regelmatig op de hoogte gesteld van de stand van zaken rondom de transitie jeugdzorg. Het regionaal transitiearrangement is met u besproken en het integraal beleidsplan sociaal domein 2014-2016, waarbinnen de jeugdzorg een belangrijk onderdeel is, staat op uw agenda deze maand.

De gemeente Woerden zit in de jeugdzorgregio Utrecht West samen met de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren. Samen met hun, de relevante aanbieders en huidige financiers hebben wij het regionaal transitiearrangement Utrecht West opgesteld.

Verder werken wij ook samen met de andere jeugdzorgregio's uit de provincie Utrecht: Eemland, Food Valley, Lekstroom, Utrecht Stad en Utrecht Zuid-Oost.

In deze brief gaan wij in op de volgende punten

1. Uitwerking en vervolg transitiearrangementen
2. Beslismomenten tot aan de gemeenteraadsverkiezingen
3. Risico's en aandachtspunten

Kernboodschap:

Uitwerking en vervolg transitiearrangementen

Met de regionale transitie arrangementen hebben wij een belangrijke stap gezet in het maken van afspraken met de huidige jeugdzorgaanbieders. Dit was een intensief proces met goed resultaat waarbij alle Utrechtse regio's een positieve beoordeling hebben gekregen van de Transitie Commissie Jeugd (TSJ). Op een aantal punten was er ook kritiek vanuit de TSJ. Dit betrof met name de duidelijkheid over de

financiële kaders, inzicht in de frictiekosten en concreetheid van een aantal afspraken zoals rondom toeleiding. Dit waren geen onverwachte opmerkingen, maar omdat op het moment van opstellen van de arrangementen er nog grote onduidelijkheden waren over het macrobudget, hebben wij ervoor gekozen om de uitwerking op deze punten te beperken tot indicaties als percentages van het nog toe te kennen budget. Daarnaast hebben veel zorgaanbieders aangegeven graag meerjarige afspraken te willen maken. Dit hebben wij niet gedaan omdat ook hiervoor de onzekerheden over de financiële kaders en ontwikkeling van de zorgvraag te groot zijn.

Daarnaast heeft dit proces geleid tot een versnelling van de samenwerking binnen de regio en tussen de Utrechtse regio's, is breed contact gelegd met zorgaanbieders en zijn afspraken gemaakt over het uitbouwen van deze samenwerking. Dit jaar ligt de nadruk op drie aspecten:

1. Tempo maken met het vormgeven en versterken van de lokale infrastructuur
2. Relatie leggen tussen voorveld (nulde lijn) en eerste lijn, en tussen de lokale teams en de specialistische zorg
3. Samenwerkingsrelatie met zorgaanbieders uitbouwen

Deze drie onderdelen hebben prioriteit omdat wij hiermee invulling kunnen geven aan onze ambities om de kwaliteit van zorg te verbeteren, de lokale aanpak in 2015 vorm te geven en ook grip te krijgen op de instroom. Dit laatste is een belangrijke voorwaarde om de budgetrisico's te beheersen.

Beslismomenten tot aan de gemeenteraadsverkiezingen

Het komende jaar zal de tijdsdruk op de transitie Jeugdzorg hoog blijven. Hierna gaan wij in op de mijlpalen tot en met de gemeenteraadsverkiezingen.

- *Beleidsplan*

Lokaal ligt het raadsvoorstel Integraal Beleidsplan Sociaal Domein (13R.00427) ter besluitvorming voor. Zodra u een besluit hebt genomen zal de samenleving worden geconsulteerd en wordt het plan besproken met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in een op overeenstemming gericht overleg (wettelijke plicht).

- *Toegang jeugdzorg*

Vanaf 6 januari jl. is WoerdenWijzer.nl ook de toegang voor de aanmelding van Jeugdzorg en informatie & advies in het kader opgroei- en opvoedvraagstukken. Elke ochtend is er een medewerker van Bureau Jeugdzorg of van het Centrum voor Jeugd en Gezin aanwezig bij WoerdenWijzer.nl om vragen te beantwoorden. Daarnaast werken we aan kennisoverdracht onderling.

In de eerste week na de kerstvakantie zijn de professionals hierover geïnformeerd. In februari starten we met het informeren van de inwoners.

- *Regioplan provinciale jeugdzorg*

De provincie Utrecht stelt in 2014 haar doeluitkering jeugdzorg ter beschikking aan de Utrechtse gemeenten. Primair blijft de verantwoordelijkheid voor de provinciale jeugdzorg nog bij de provincie in 2014. Wij mogen al wel "aan de knoppen draaien". In 2013 al voor 10% van het provinciale jeugdzorg budget, in 2014 dus voor 100%. De vraag aan ons is nu: Hoe willen wij in 2014 het jeugdzorgbudget inzetten bij huidige provinciale jeugdzorgaanbieders? Hiervoor gaan we in overleg met de aanbieders en de provincie een regioplan opstellen. De planning is dat ons regioplan eind 1e kwartaal 2014 gereed is. Uitgangspunten voor het regioplan zijn ons regionaal transitiearrangement en het Uitvoeringsprogramma van de provincie.

- *Budgetbrief*

Het is ons voornemen om in februari 2014 met de andere Utrechtse regio's aan alle jeugdzorgaanbieders een budgetbrief te sturen. Doel van deze brief is het borgen van de continuïteit van zorg en het behoud van de benodigde vernieuwde infrastructuur (zowel regionaal als bovenregionaal). Omdat wij met deze brief uitwerking geven aan het financiële kader voor de Jeugdzorg in 2015 zullen wij deze brief aan u voorleggen. Met deze brief krijgen zorgaanbieders duidelijkheid over hun verwachte budget 2015 en kunnen zowel per zorgaanbieder als per deelsector hun bedrijfsvoering hierop inrichten. In de timing is het noodzakelijk voor zorgaanbieders om nu meer inzicht te krijgen in hun verwachte budget. Omdat zij anders hun organisaties moeten inrichten op een forse krimp. Met deze brief behouden wij het recht om de definitieve budgetten nog vast te stellen als onderdeel van de reguliere begrotingscyclus. Daarnaast zullen er een aantal voorbehouden gelden bij deze begrotingsbrief. Zoals wijziging in het definitieve budget en het begrotingsrecht van de raad. Met name ten aanzien van de frictiekosten benadrukken wij nogmaals het standpunt dat gemeenten deze niet voor hun rekening nemen. Naast de gemeenten moeten zorgaanbieders ook inzicht krijgen van andere financiers over hun verwachte budgetten. Hiervoor zullen wij afspraken maken met het zorgkantoor, zorgverzekeraars en het Rijk/VNG.

Begin december 2013 zijn de nieuwe voorlopige bedragen die de gemeenten in 2015 ontvangen voor de jeugdzorg door het Rijk gepubliceerd. Medio december zijn de wijzigingen door het Rijk nader toegelicht.

Voor onze gemeente is het voorlopig budget met 18% toegenomen ten opzichte van de Meicirculaire 2013 (van 6,8 naar 8,1 miljoen euro). In onze regio is het met 10% gestegen van 30 naar 33 miljoen euro. Binnenkort ontvangt u een raadsvoorstel over de budgetbrief. De mogelijkheid bestaat dat kort daarop een aangepaste versie wordt verstuurd met de meest actuele cijfers.

- *Keuzes rondom sturing en structuur*

Een andere belangrijke stap in de komende periode is de besluitvorming over de wijze van (boven-) regionale samenwerking. In de regionale transitiearrangementen is samengewerkt in regionaal en bovenregionaal verband. Met de arrangementen hebben wij als regio ook een commitment uitgesproken richting zorgaanbieders en de andere Utrechtse regio's. Om de inkoop/subsidiering van jeugdzorg in 2015 op efficiënte en verantwoorde wijze mogelijk te maken is samenwerking in deze regio noodzakelijk. Daarnaast zijn ook afspraken op bovenregionaal niveau noodzakelijk om de toegezegde continuïteit en behoud van infrastructuur te borgen. Wij willen een lichte vorm van samenwerking in en tussen de regio's. Deze is gericht op de inkoop/subsidiering van zorg voor één jaar. Wij zullen op korte termijn met u in gesprek gaan over ons voorstel voor uitwerking hiervan. Wij achten het van groot belang om besluitvorming op dit onderwerp plaats te laten vinden voor de verkiezingen. Anders komen de benodigde voorbereidingen (onder andere formele afspraken met zorgaanbieders, inrichten van monitoring en verantwoording en afstemmen van werkprocessen) onder druk te staan.

Risico's en aandachtspunten

Graag willen wij aandacht besteden aan de risico's en aandachtspunten verbonden aan bovenstaande activiteiten.

Risico	Maatregelen
<ul style="list-style-type: none"> • Onvoldoende tempo in het vormgeven en versterken van de lokale infrastructuur: 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik maken van ervaringen pilots en experimenten • Focus in 2015 op transformatie van voorveld en 1^e lijn (voorkant) • Experimenteer regeling provincie Utrecht benutten om ervaring in 2014 al op te doen
<ul style="list-style-type: none"> • Onvoldoende relatie tussen voorveld (0e lijn) en 1e lijn, en tussen de lokale teams en de specialistische zorg. Hierdoor is inzet van specialistische kennis in 0^e en 1^e lijn moeilijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2015 gebruiken als implementatiejaar. Direct starten met opbouwen van deze samenwerking. • Gebruiken ervaringen andere regio's
<ul style="list-style-type: none"> • Het inzicht in het beschikbare budget is verbeterd maar kan nog niet definitief worden vastgesteld. Er blijft daarmee onzekerheid voor gemeenten en zorgaanbieders over het financiële kader. Pas in de Meicirculaire 2014 worden de definitieve budgetten voor 2015 bekend gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e kwartaal 2014 duidelijkheid geven over verwachte budgetten en onzekerheidsmarges • Bij het maken van afspraken blijven wij uitgaan van het budget zoals ter beschikking gesteld aan de gemeenten, hiermee wordt risico op overschrijding ingeperkt • Lobby bij het Rijk om z.s.m. volledige duidelijkheid te verschaffen ook voor de jaren 2016 en 2017 • Communiceren van onzekerheden in de budgetten naar zorgaanbieders, realistische verwachtingen.
<ul style="list-style-type: none"> • Budgettekort in 2015, want risico voor financiële tekorten ligt volledig bij de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vormgeven van en versterken van lokale infrastructuur om grip te krijgen op instroom en uitstroom mogelijk te maken • Afspraken maken over risico beheersing
<ul style="list-style-type: none"> • Niet besluiten in 1^e kwartaal over structuur regionale samenwerking 	<ul style="list-style-type: none"> • Klein houden, door alleen besluiten voorleggen op onderwerpen die op korte termijn noodzakelijk zijn voor voortgang transitie en transformatie • Samenwerking voor 2015 op korte termijn regelen, meer ruimte nemen voor keuzes 2016

<ul style="list-style-type: none"> • De huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten behouden hun rol als doorverwijzer naar de jeugdhulp. Zij zijn net als de gemeente een toegang. De gemeente betaalt de rekening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten maken op landelijk en lokaal niveau afspraken met huisartsen, jeugdartsen en zorgverzekeraars over inzet van deze artsen en doorverwijzing naar jeugdhulp. • Gemeente informeert de doorverwijzers over voorliggende voorzieningen (nulde en eerste lijn) en doorverwijzers geven signalen aan de gemeente door over ontbrekende voorzieningen die, zodra wel lokaal/regionaal aanwezig, doorverwijzing naar duurdere zorg kan voorkomen/verminderen.
<ul style="list-style-type: none"> • Risicodeling tussen gemeenten binnen onze jeugdzorgregio en tussen de zes Utrechtse jeugdzorgregio's heeft als risico dat een slecht presterende gemeente/regio ons geld gaat kosten 	<ul style="list-style-type: none"> • Continue afstemming en monitoren tussen de zes Utrechtse jeugdzorgregio's. O.a. over het op orde hebben van de lokale infrastructuur. • De zes Utrechtse regio's ontwikkelen in de eerste helft van 2014 een gezamenlijke monitoring/toetsingskader als sturings- en beheersmaatregel en maken hierover concrete afspraken met elkaar.
<ul style="list-style-type: none"> • Is de gemeente bestand tegen de risico's van de transitie jeugdzorg? De transitie jeugdzorg brengt diverse risico's met zich mee. Met minder budget, een toenemende zorgvraag en een nieuwe werkwijze moet de transitie jeugdzorg door de gemeente worden uitgevoerd. De gemeente is tevens afhankelijk van andere gemeenten, andere jeugdzorgregio's en landelijk gemaakte afspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> • De risico's worden in kaart gebracht. Het college zal toekomstscenario's doorrekenen zodat duidelijk wordt of wij genoeg weerstand hebben. De resultaten worden opgenomen in de paragraaf Weerstandvermogen van de Programmabegroting 2015.

Tot slot, de bovengenoemde risico's zijn realistisch en kunnen een forse impact hebben op het transitie- en transformatieproces. Maar er is groot commitment bij jeugdzorgaanbieders, het Rijk, provincie en andere gemeenten om de kansen die de Jeugdwet biedt te benutten. Er ligt een goede kans om de zorg voor jeugd in de komende jaren te verbeteren en wij willen deze positieve ontwikkeling graag ondersteunen.

Vervolg:

N.v.t.

Bijlagen:

Geen

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer